

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
4126
30 10 14

-Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
κ. Ανδρέα Λοβέρδο

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 29-10-2014

ΘΕΜΑ: Έρευνα και καινοτομία στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου

Πρόσφατα κατατέθηκε προς συζήτηση στην Ολομέλεια το σχέδιο νόμου "Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις". Από το συγκεκριμένο νόμο η ερευνητική κοινότητα ανέμενε πολλά, αναλογιζόμενη ότι ο εν ισχύ νόμος κλείνει σχεδόν 30 χρόνια ύπαρξης και που σχεδιάστηκε την εποχή που η χώρα χρειαζόταν μια ώθηση, η οποία θα μπορούσε να προέλθει από το συνδυασμό των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων και της επιστροφής επιστημονικού δυναμικού. Το σύστημα αυτό δούλεψε αποδοτικά για αρκετά χρόνια, με ικανοποιητικά ερευνητικά και οικονομικά αποτελέσματα.

Όμως, όπως όλα τα συστήματα που αφήνονται στην τύχη τους χωρίς διαδικασίες αξιολόγησης, έτσι και το συγκεκριμένο κατέληξε να παρακμάσει. Τα δείγματα αυτής της παρακμής είναι πολλά και είναι λίγο έως πολύ γνωστά.

Σε σχέση όμως με τα φαινόμενα διαφθοράς, υπάρχουν πολύ μεγαλύτερες ευθύνες, και μάλιστα στο σημαντικότερο πεδίο δράσης του επιστημονικού προσωπικού της χώρας, που είναι εκείνο της Έρευνας και της Καινοτομίας. Όσον αφορά στην έρευνα στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχουμε συναντήσει ως επί το πλείστον ατομικές επιτυχίες επιστημόνων, υπεραπορροφήσεις ευρωπαϊκών κονδυλίων και επιτροπές που συνεδριάζουν χωρίς να λαμβάνουν καμία ουσιαστική απόφαση.

Σε αυτό το σκηνικό έρχεται το νέο σχέδιο νόμου, το οποίο όπως αναφέρει στη συνοδευτική έκθεση δημόσιας διαβούλευσης «δεν αποτελεί μια ριζοσπαστική πρωτοβουλία. Επιλέχθηκε μια πολιτική που βασίζεται στη διατήρηση των επιτυχημένων υφιστάμενων δομών έρευνας και αφετέρου στον εκσυγχρονισμό τους», διατηρώντας με άλλα λόγια μια αντίληψη η οποία είχε αμφίβολα αποτελέσματα ως προς την επιτυχία της.

Καταρχήν στο σχέδιο νόμου εισάγονται ακόμη περισσότερες επιτροπές καθηγητών και ερευνητών. Πιο συγκεκριμένα, όπως διαπιστώνεται, η Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης για να δημιουργηθεί και να λειτουργήσει χρειάζεται, εκτός από τα ήδη υπάρχοντα κλειστά όργανα, ένα νέο 15μελές Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, δεκατρία νέα επταμελή Περιφερειακά Συμβούλια, μία Σύνοδο Προέδρων, ένα Εθνικό Κατάλογο Κριτών και τέλος μία Συντονιστική Επιτροπή. Από τα 15 μέλη του Εθνικού Συμβουλίου, τα οποία επιλέγονται από 9 καθηγητές, τα 13 είναι καθηγητές-ερευνητές και μόνο τα δύο μέλη προέρχονται από το λεγόμενο επιχειρηματικό κόσμο, με βιογραφικά όμως που παραπέμπουν πάλι σε ερευνητές. Τα επταμελή Περιφερειακά Συμβούλια, που κρίνονται από επιτροπή καθηγητών «με όρους αριστείας», επανδρώνονται από τρεις καθηγητές, ενώ τα υπόλοιπα μέλη πρέπει να είναι αθροιστικά πολυεπιστήμονες και να έχουν συμμετάσχει σε ερευνητικά έργα.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Επιπλέον, η Σύνοδος των Προέδρων επανδρώνεται από τους διευθυντές των ερευνητικών κέντρων και των προέδρων των τεχνολογικών φορέων που είναι και εκείνοι καθηγητές-ερευνητές. Τα Διοικητικά Συμβούλια των ερευνητικών κέντρων αποτελούνται από τον πρόεδρο καθηγητή, τους διευθυντές καθηγητές-ερευνητές των ινστιτούτων.

Τέλος, τα επιστημονικά συμβούλια των ινστιτούτων, τα οποία αποτελούνται από 3 έως 5 μέλη καθηγητές-ερευνητές, έχουν γνωμοδοτικό ρόλο για τους διευθυντές, αλλά ακόμα και για να διαφωνήσουν με το διευθυντή απαιτούνται τα 3/4 αυτών, δηλαδή όλοι τους. Σε όλα αυτά τα νέα και υπάρχοντα όργανα ακολουθείται η πεπατημένη, που θέλει όλες οι διοικητικές αποφάσεις να μην τυγχάνουν ουσιαστικής αξιολόγησης.

Επιπλέον, στο σύστημα που εισάγει το νέο σχέδιο νόμου, οι καθηγητές αμείβονται και για το ερευνητικό έργο που προσφέρουν στα Ερευνητικά Κέντρα, το οποίο είναι λογικό εφόσον προσφέρουν σε αυτά έργο. Ωστόσο, προσφέρεται πλέον μια ανοικτή γκάμα πληρωμών, καθώς νομοθετούνται αμοιβές και από τον ιδιωτικό τομέα και από διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, οι οποίες δεν εμφανίζονται πουθενά καθώς εξαιρούνται από την υποβολή προς την Ενιαία Αρχή Πληρωμών.

Τέλος, στους διευθυντές, πέρα από την πενταετή θητεία, προσφέρεται η νόμιμη επιμήκυνση της θητείας τους μέσω της αναμονής στη θέση μέχρι του επίσημου διορισμού του επομένου, διαδικασία που μπορεί να διαρκέσει και χρόνια. Εάν προσθέσουμε και το ότι στις μεταβατικές διατάξεις η διανυθείσα θητεία των υπαρχόντων διευθυντών δε λαμβάνεται υπόψη, τότε θα βρεθούμε να έχουμε διευθυντές με θητείες 15 ή και 20 ετών.

Συμπερασματικά, είναι αναγκαίο να γίνει μια εις βάθος συζήτηση γύρω από την οργάνωση και λειτουργία ενός μοντέλου για την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας στη χώρα μας, στη βάση των πραγματικών αναγκών και τη διόρθωση των σημερινών παθογενειών. Είναι αναγκαίο να δοθούν κίνητρα όχι όμως χωρίς κατεύθυνση και ξεκάθαρους στόχους και όχι δημιουργώντας μια σειρά από όργανα χωρίς σχέδιο που επιβαρύνουν τις διαδικασίες.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για την υιοθέτηση ενός μοντέλου αποτελεσματικού για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στη χώρα μας;

Ο ερωτών Βουλευτής

**Λευτέρης Κ. Αυγενάκης
Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου**